

Skanderborg Kommune
Skanderborg Fælled 1
8660 Skanderborg

Udledningstilladelse for vejvand til bassin VB1012 til udløb U9.11 i Illerup Å

Hermed meddeler Skanderborg Kommune udledningstilladelse efter Miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1 til udledning af Vejvand fra kloakopland M5.1, som er fra del af Niels Bohrs Vej og Randersvej i Hørning. Overfladevandet renses og forsinkes i regnvandsbassin VB1012 inden udløb til Illerup Å i udløbspunkt U9.11.

Regnvandsbassinet etableres på matrikel:

Matr.nr. 55a, Stilling, Skanderborg Jorder

Desuden meddeles der landzonetilladelse efter Planlovens § 35 stk. 1 til ændret arealanvendelse.

Endelig træffes der afgørelse om, at etableringen af bassinet ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse efter Miljøvurderingsloven.

Tilladelsen er meddelt på baggrund af modtagne oplysninger fra ansøgningsmaterialet samt supplerende oplysninger, med de vilkår, der fremgår af det efterfølgende afsnit.

Tilladelsen skal udnyttes inden 3 år, hvorefter den bortfalder uden yderligere varsel.

Med venlig hilsen
Esben Hviid
Biolog

Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger her: <https://www.skanderborg.dk/databeskyttelse>
Her kan du også læse om dine rettigheder som registreret hos os, og hvordan du kontakter vores databeskyttelsesrådgiver.

Dato

20. november 2023

Sagsnr.: 06.11.01-P19-13-23

Din reference

Esben Hviid

Tlf.: 87947721

Telefontider

Man – ons: 10.00 – 13.00

Tor: 10.00 – 17.00

Fre: 10.00 – 13.00

Åbningstider

Man – ons: 10.00 – 13.00

Tor: 10.00 – 17.00

Fre: 10.00 – 13.00

Indholdsfortegnelse

1	Afgørelse.....	3
2	Vilkår.....	3
2.1	Vilkår til drift og vedligehold.....	4
3	Begrundelse for afgørelsen	4
4	Redegørelse.....	5
4.1	Kloakopland	5
4.2	Bassinplacering, udformning, volumener og afløb	6
4.3	Beregningsforudsætninger	7
4.4	Udformning og koter	7
4.5	Permanent volumen	8
4.6	Opstuvningsvolumen	8
4.7	Ekstreme regnhændelser (regnhændelser > T5)	8
4.8	Afløb fra bassinet.....	9
4.9	Drift og vedligehold	9
5	Udledte stofmængder	9
6	Eksisterende forhold	9
6.1	Recipientforhold	9
6.2	Hydrauliske forhold	10
7	Vores vurdering af projektet	11
7.1	Recipientforhold	11
7.2	Hydrauliske forhold	12
7.3	VVM-screening	12
8	Planloven	13
8.1	Landzonetilladelse	13
8.2	Samlet vurdering	13
9	Forhold til anden lovgivning	13
9.1	Naturbeskyttelseslovens § 3.....	13
9.2	Natura 2000 (Habitat- & Fuglebeskyttelsesområder)	14
9.3	Bilag IV-arter	14
9.4	Grundvandsbeskyttelse	14
9.5	Museumsloven	14
10	Høring.....	14
11	Annoncering af afgørelsen	15
12	Klagemulighed og -vejledning	15
13	Lovgrundlag.....	15
14	Bilag.....	16
15	Kopi til	16

1 Afgørelse

Skanderborg Kommune meddeler tilladelse efter Miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1 til udledning af tag- og overfladevand, fra opland M5.1, som er fra del af Niels Bohrs Vej og Randersvej i Hørning. Randersvej bliver udvidet, hvorfor regnvandsbassinet skal opdateres. Overfladevandet renses og forsinkes i regnvandsbassin VB1012 inden udløb til Illerup Å i udløbspunkt U9.11.

Desuden meddeles der landzonetilladelse efter Planlovens § 35 stk. 1 til ændret arealanvendelse.

Der er truffet afgørelse om at etableringen af bassinet ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse efter Miljøvurderingslovens § 21.

Tilladelsen er meddelt på baggrund af modtagne oplysninger fra ansøgningsmaterialet samt supplerende oplysninger, med de vilkår, der fremgår af det efterfølgende afsnit.

Tilladelsen skal udnyttes inden 3 år, hvorefter den bortfalder uden yderligere varsel.

2 Vilkår

For at tilladelsen er gyldig, skal følgende vilkår overholdes:

- Der skal etableres en vandbremse i afløb fra bassinet, med maks. flow på 3 l/s.
- Der skal være et permanent vådvolumen på mindst 375 m³, og et magasin/forsinkelsesvolumen på mindst 628 m³.
- Der skal være tæt bund i bassinet, der sikrer tilstrækkeligt vådvolumen, jf. Skanderborg Kommunes administrationspraksis for lermembraner i våde bassiner.
- Der skal etableres et sandfang på mindst 20 m³ ved indløbet til bassinet.
- Udledningen må ikke give anledning til erosion af bund og brinker i Illerup Å.
- Der skal være afspærringsmulighed i afløbet for at kunne bremse og håndtere en forureningshændelse i oplandet.
- Udløbet fra bassinet etableres som dykket udløb, for at sikre olieudskillerfunktion.
- Bassinet udformes som vist på plantegningen.
- Hældningen af bassinets skråninger må maksimalt være 1:2.
- Bassinet indrettes med et hegn, der når hele vejen rundt om kronekanten.
- Jord fra udgravningen af bassinet må ikke udlægges på arealer, som er omfattet af § 3. Uanset placeringen skal bortskaffelsen ske på en måde, der falder naturligt ind i omgivelserne.
- Efter etablering af bassinet, udsås der en blanding af hjemmehørende græs- og urtefrø på brinkerne ovenover det permanente vandspejl, for at erosionssikre og skabe et tæt fast bunddække.
- Der må ikke udsættes fisk eller fugle i bassinet.
- Der skal tinglyses bestemmelser, der sikrer bassinets placering inkl. adgangsvej, brønde og ledninger til og fra bassinet indtil udløbspunktet i recipienten. Tinglysnin-gen foretages af Skanderborg Kommunes afdeling for Veje-, Klima- og Mobilitet.
- Hvis der under gravearbejdet opstår mistanke om jordforurening, skal I stoppe arbejdet og kontakte os på overfladevand@skanderborg.dk.
- I er inden gravning i jorden, forpligtet til at fastlægge hvor eventuelle jordledninger er placeret på arealet (el, gas, telefon, dræn med mere). Kortlægningen kan ske ved kontakt til de relevante selskaber. Hvis I undlader at foretage kortlægningen og under arbejdet beskadiger en jordledning, kan I blive gjort erstatningsansvarlig af ejeren af jordledningen.

- I skal være opmærksomme på, at I ikke uden kommunens godkendelse må lave ændringer i grøfter, rørledninger eller dræn, som ikke er omfattet af projektet. I henhold til Vandløbsloven må dræn ikke afbrydes, men skal rundt om bassinet eller håndteres på anden vis.
- Når arbejdet er udført skal der sendes dokumentation til os i form af en opmåling af bassinet på overfladevand@skanderborg.dk.

2.1 Vilkår til drift og vedligehold

- Skanderborg Kommune har ansvaret for drift og vedligehold hegn samt af bassin og afløb frem til udløbspunktet. Drift og vedligeholdelse omfatter bassinet op til kronekant, for så vidt angår forhold, der har til formål at sikre bassinets funktion og sikkerhed. Vedligeholdelse ud over, hvad der er nødvendigt for funktionen, kan efter aftale udføres af anden part, der ønsker bedre vedligeholdelse, f.eks. for at øge rekreative muligheder eller visuelle ønsker.
- Der skal sikres uhindret adgang til bassiner og afløb med hensyn til drift, vedligeholdelse og tilsyn.
- Bassinet skal jævnligt efterses, og tilsynet skal føres i en driftsjournal af ansøger.
- Sandfanget ved indløbet i bassinet skal tømmes efter behov, senest ved fyldningsgrad på 75 %.
- Bassinet skal regelmæssigt (dvs. inden for en 10-års periode) og i fornødent omfang oprensnes for sand og slam, så bundfældelige stoffer tilbageholdes og ikke kommer med ud i recipienten. Det skal sikres, at mindst 75 % af det angivne permanente vådvolumen til enhver tid er til stede.
- Vedligeholdelse og rensning af bassiner og afløb skal ske på en sådan måde, at der ikke sker udledning af slam/sediment til recipienten.
- Tømning af bassinet skal anmeldes til os på overfladevand@skanderborg.dk.
- Oprensning af bassinet skal anmeldes til os på naturbeskyttelse@skanderborg.dk.
- Oprensning skal som udgangspunkt foretages mellem 1. september og 1. marts af hensyn til paddernes ynglesæson.

3 Begrundelse for afgørelsen

I vurderingen er der bl.a. lagt vægt på at:

- Udledningen vurderes ikke at medføre negativ miljømæssig påvirkning af Illerup Å eller andre vandområder.
- Udledningen forsinkes og vandet renses i et vådt regnvandsbassin inden udledning til Illerup Å.
- Vandløbet vurderes at have fornøden kapacitet til at modtage udledningen på 3 l/s.
- Udledning til vandløbet vurderes ikke at medføre øget risiko for oversvømmelser, som kan resultere i hydrauliske skader eller gener.
- Udledning til vandløbet vurderes ikke at medføre øget risiko for erosion i vandløbet.
- Bassinet indpasses bedst muligt i landskabet.
- Bassinet vil gavne biodiversiteten i området, da der vil blive skabt en biotop til gavn for dyre- og planteliv, som er tilknyttet vandhuller.
- Der vil ikke være nogen negativ påvirkning af udpegningsgrundlag eller bevaringsstatus for nedstrøms liggende Natura 2000-områder eller bilag IV-arter.

Der henvises derudover til vurderingerne af projektet i afsnit 7 (Vores vurdering af projektet).

4 Redegørelse

4.1 Kloakopland

Rambøll A/S søger på vegne af Skanderborg Kommunes Veje-, Klima- og Mobilitetsafdeling om udledningstilladelse i forbindelse med udvidelsen af en del af Randersvej og Niels Bohrs Vej i Hørning.

Krydset Randersvej – Niels Bohrs Vej er i dag overbelastet i myldretiden morgen og eftermiddag. Skanderborg Kommune er desuden i gang med at udvikle større arealer ved Niels Bohrs Vejs forlængelse og Hvidkildevej til nye erhvervsområder. Disse genererer en del ny trafik, som i vid udstrækning vil anvende krydset Randersvej – Niels Bohrs Vej for at komme til og fra E45 ved Stilling N. Dette, sammen med den generelle trafikstigning, vil øge presset på krydset.

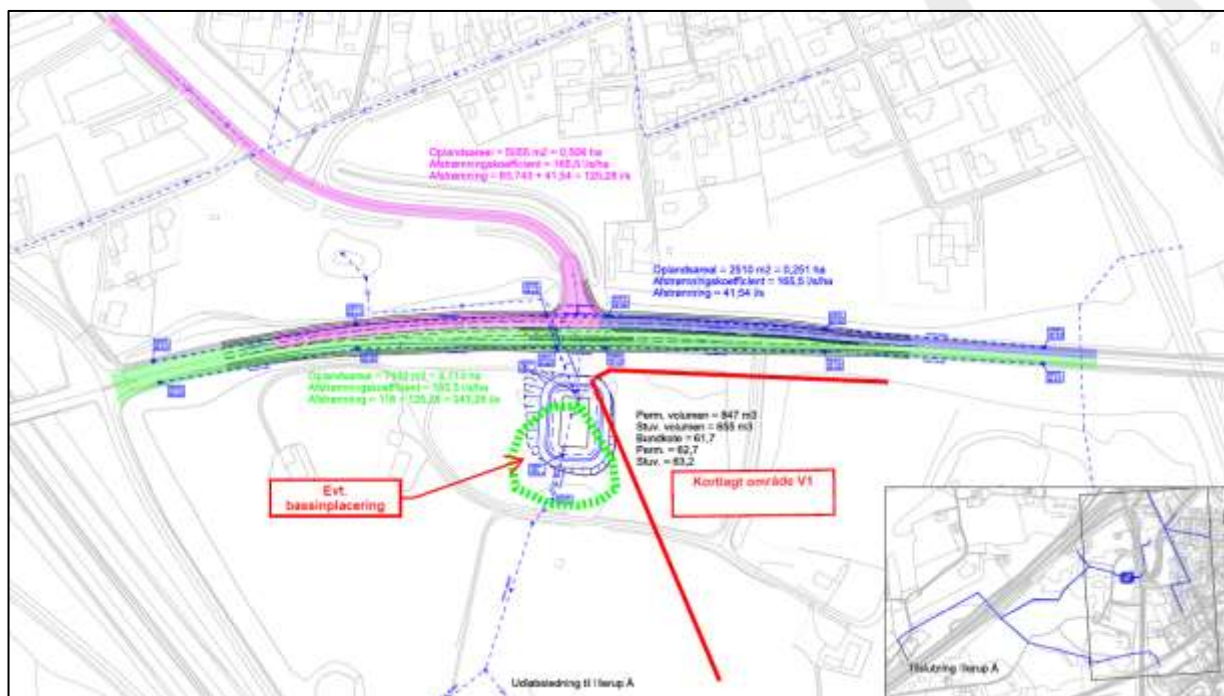
Vejdirektoratet har ligeledes iværksat analyser for kapacitetsudvidelse ved ramperne mellem Randersvej og E45. Men Niels Bohrs Vej er den store flaskehals.

Krydset har i dag ét spor i hver retning samt venstresvingsspor mod Niels Bohrs Vej. Dette udvides til to spor mod nord (mod E45), et shuntspor delvist udenom signalstyringen mod syd samt venstre indsvingsspor for trafik fra Niels Bohrs Vej mod syd (Skanderborg). Udvidelsen sker efter ønske fra Skanderborg Kommune mod vest (de grønne kommunale arealer) for at undgå indgreb i private ejendomme mod øst.

Området er omfattet af Skanderborg Kommunes Spildevandsplan 2016-2020 som et separat-kloakeret opland ved navn M5.1. Oplandet afleder allerede til de eksisterende regnvandsbassiner VB1012 og VB1013. I forbindelse med udvidelsen nedlægges det eksisterende bassin VB1012, og det flyttes lidt med vest og udvides som følge af nye beregningsregler samt øget belagt areal.

Bassin VB1013 forbliver uændret, men fungerer blot som et internt bassin. VB1012 dimensioneres og drosles for hele opland M5.1. Vejvand ledes ved gravitation til regnvandsbassinerne.

Kloakoplandet er vist på nedenstående figur.



Figur 1. Kloakopland M5.1 som afvander til det nye udvidede bassin VB1012. Kloakoplandet er markeret med lilla, grønt og Blå.

Der er konstateret en fejl i kloakoplandet M5.1 i den gældende spildevandsplan. Denne er ved den gældende spildevandsplan angivet at fortsætte længere sydpå af Randersvej, og omfatte en del af Stilling Landevej. Dette vil blive tilrettet. Den ovenfor anførte udbredelse af kloakoplandet der leder til VB1012 med udledning i U9.11 er korrekt, og kan konstateres ud fra den gamle grundplan for Randersvej. Se bilag 2.

Det samlede opland udgør 1,5 ha, med en samlet procentvis befæstelse på ca. 100 %, idet der er tale om vejarealer. Det giver dermed ligeledes et befæstet areal på 1,5 ha (reduceret hektar).

Nedenfor i Tabel 1, er oplandet, som afleder til bassinet, opgjort i henholdsvis fysisk og befæstet areal (red. ha).

Tabel 1 Kloakoplandstype og arealer

Oplandsnavn	Totalt areal [ha]	Befæstet andel [%]	Befæstet areal [red. ha]
M5.1 (Vejvand)	1,5	100	1,5

4.2 Bassinplacering, udformning, volumener og afløb

I Tabel 2 nedenfor er en sammenfatning af data for bassinet inkl. volumener, arealer og koter. Uddybning af informationen givet i tabellen kommer efterfølgende.

Tabel 2 Sammenfatning af data der uddybes i efterfølgende delafsnit

Bassin VB1012	Plan	
Udløbsnummer	U9.11	
Koordinater for udløbspunkt	X: 6213570	Y: 560931
Kloakopland	M5.1	
Permanent vådt bassinvolumen [m³]	1.050	
Forsinkelsesvolumen for T5 hændelser [m³]	628	
Ca. overfladeareal ved perm. vandspejl [m²]	1.200	
Ca. overfladeareal ved max vandspejl (T5) [m²]	1.325	
Afløb fra bassin [l/s]	3	
Udløbsflow (l/s/red. ha)	2	
Max vandføring i afløbsledning [l/s]	Ca. 35 l/s (skønne ud fra ledningsdimension og terrænfald)	
Dimension af afløbsledning [mm]	Ø160	
Vandmængde [m³/år]	10.860	
Max årligt overløb	0,2 (T5)	
Bundkote	61,70	
Permanent vandspejlskote	62,70	
Overløbskote (max vandspejl)	63,20	
Kronekant kote	63,63	
Sandfang [m³]	150	
Rensning	Dykket udløb og sedimentering	
Afspærringsanordning	Afspærringspjæld og flow regulator	

4.3 Beregningsforudsætninger

Årsmiddelnedbør er bestemt geografisk ud fra skrift 30 version 4,1 til 724 mm (North 398635 East 1215490).

Bassinet er beregnet ud fra Spildevandskomiteens skrift 30 for en T5 hændelse, hvor der er indregnet en sikkerhedsfaktor på 1,1, og en hydraulisk reduktionsfaktor samt klimafaktor på 1,0.

Det nødvendige permanente volumen til rensning er sat til 250 m³ pr. red. ha, svarende til 375 m³. Det nødvendige opstuvningsvolumen for T5 er 615 m³.

4.4 Udformning og koter

Bassinet udføres som et åbent regnvandsbassin med et permanent vandspejl og et magasin-/opstuvningsvolumen med afledning gennem vandbremse.

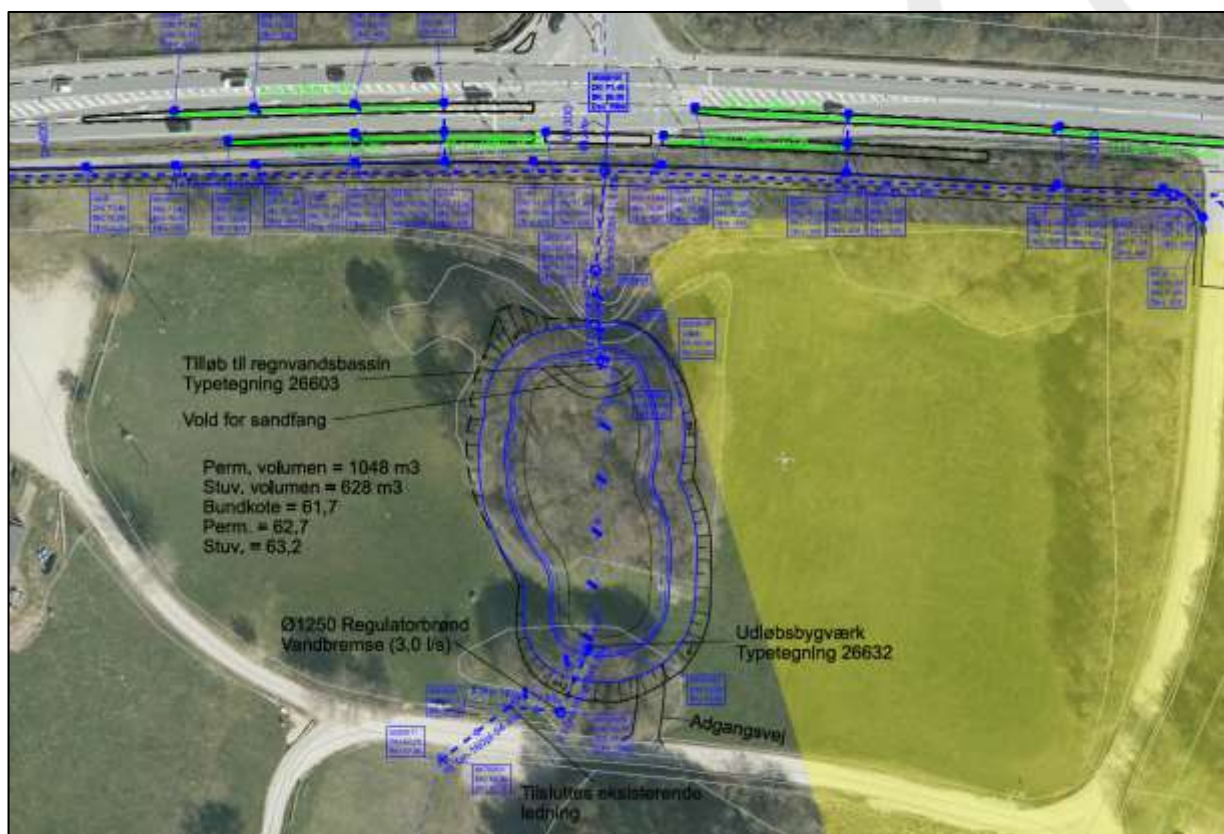
Udløb udføres som dykket afløb, og ved indløbet etableres et 150 m³ stort sandfang.

Hvis bassinet i driftssituationer skal tømmes, skal dette ske ved pumpning, idet da topografien i området ikke tillader at det tømmes ved gravitation.

Bassinet udføres med anlæg 1:2 over og under permanent vandspejl. Udformningen af bassinet kan ses på figur 2. Der er fastsat ønsker fra brugerne af arealet om, at udvidelsen af bassinet holdes til et minimum, idet det bliver brugt til hundetræning. Der er derfor fastsat vilkår om etablering af et hegn rundt om bassinet, som løbende skal vedligeholdes. Idet der bliver trænet hunde omkring bassinet, er et hegn ligeledes ønskværdigt. Derved undgås det, at hundene hopper i bassinet og risikerer, at komme i kontakt med sedimentet. Dette må formodes ikke at være sundt for hundene. Ligeledes undgås det, at sedimentet forstyrres, og derved resuspenderes og risikerer at ende i recipienten.

Vanddybden er 1 m ved permanent vandspejl og opstuvningshøjden er 0,8 m over permanent vandspejl. Nødoverløb til vandløbet er placeret i denne højde.

Bassinets udformning, ind- og udløb samt koter fremgår af figur 2 (se også bilag 1).



Figur 2. Kortudsnit viser placering og udformning af bassin VB1012. En udvidet plantegning kan ses på bilag 1.

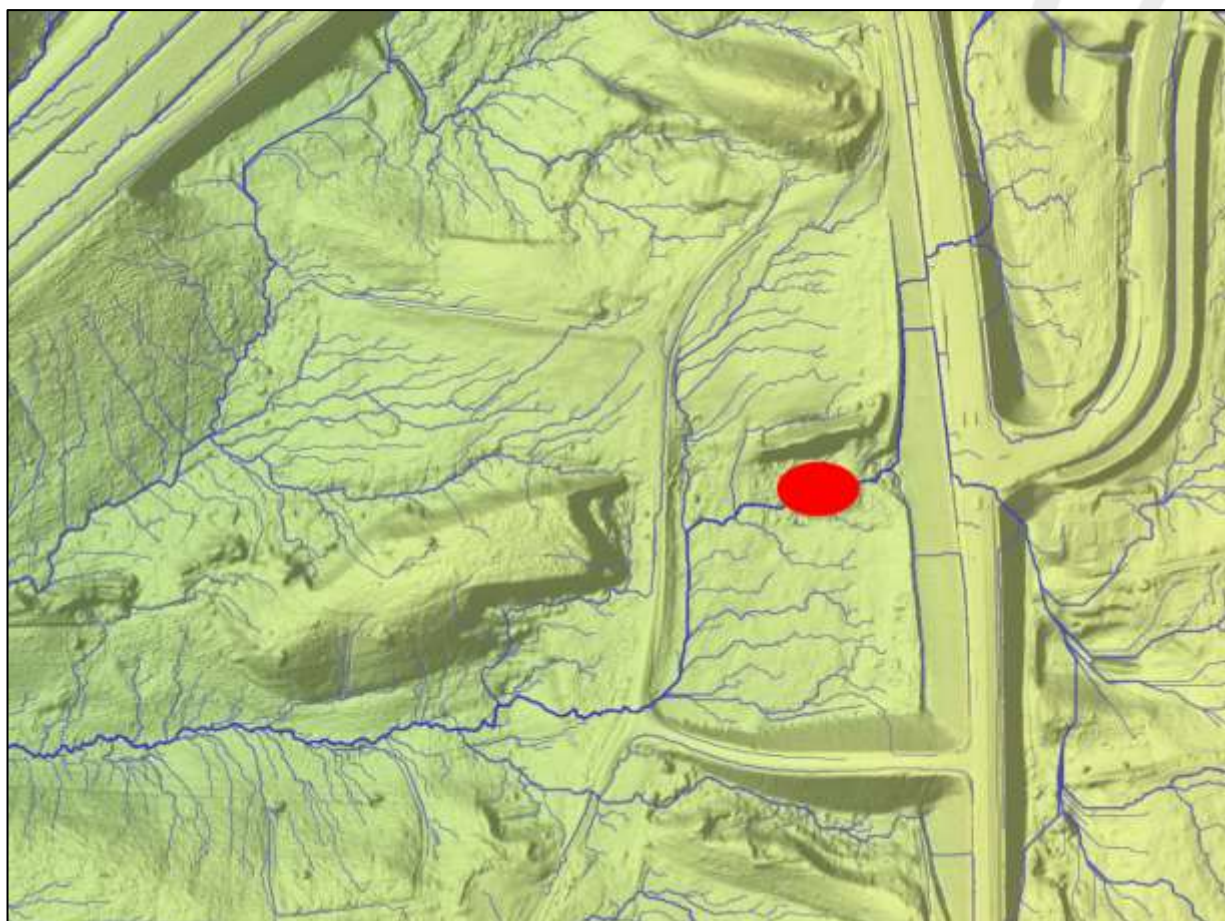
4.5 Permanent volumen

Det permanente volumen til rensning er projekteret til 1.050 m³, svarende til 700 m³/befæstet ha.

Bassinets overfladeareal ved normalt vandspejl bliver ca. 1.200 m².

4.6 Opstuvningsvolumen

Volumen til forsinkelse af regnvandet er, efter spildevandskomiteens skrift 30, beregnet til 628 m³ for at tilbageholde en 5-årsregn (T5).



Figur 3. Strømningsveje angivet i Scalgo Live på blå. Den omtrentlige placering af VB1012 er angivet med den røde cirkel. VB1013 kan ses øverst i højre hjørne

4.7 Ekstreme regnhændelser (regnhændelser > T5)

Skanderborg Kommune har, ved hjælp af Scalgo Live, undersøgt afstrømningsforholdene i området. Ved større regnhændelser end T5, vil der kunne forekomme overfladeafstrømning til bassinet fra omkringliggende arealer. Skanderborg Kommune ændrer ikke på strømningsvejene på terræn i forbindelse med etablering af regnvandsbassinet.

I bassinet er der fra max opstuvningshøjde til kronekant 25 cm. Dette giver et ekstra volumen til ekstremregn, samt sikrer at overløb først sker gennem reguleringsbygværket, frem for på terræn, når hændelsen overstiger T5.

Udløbsledningen har en maksimal vandføring på ca. 35 l/s, som er skønnet ud fra ledningsdimension og terrænfald. Når kapaciteten på udløbsledningen er opbrugt, vil ukontrolleret overløb ske via en sænkning i kronekanten mod vest. Dette er den naturlige strømningsretning. Der ligger ingen ejendomme i strømningsretningen. Overløbsvandet vil blive ført sydpå, herefter vest over Teglgården (vej). Se ovenstående figur 3.

Nødoverløbet udformes som en sænkning på 5 cm i kronekanten, og denne erosionssikres ved at kronekanten beplantes med græs.

4.8 Afløb fra bassinet

Afløbet fra VB1012 er Ø160 mm og kobles på den eksisterende rørføring på Ø200 mm, hvortil også Vejdirektoratets vej bassin VB11 benyttes. Se figur 1 og bilag 1.

4.9 Drift og vedligehold

Skanderborg Kommune er anlægsejer og har ansvar for vedligeholdelse af bassinet til kronekanten, inkl. bygværker, brønde, åben grøft, ledninger til og fra bassinet frem til udløbet i U9.11 til Illerup Å, samt hegnet rundt om bassinet.

Bassinet skal betragtes som et teknisk anlæg, der vil blive belastet med bundfældelige stoffer, suspenderede stoffer, næringssalte, olie m.v. Det er derfor vigtigt løbende at sørge for fornøden pleje af bassinet. Det medvirker til at sikre rensningen af regnvandet. En vanddybde på én meter medvirker til at begrænse vækst af tagrør og lignende arter, og kan derfor reducere behovet for vedligeholdelse. Dybden er samtidig en forudsætning for den ønskede rensning af vandet. For at sikre at bassinets egenskaber som bundfældningsbassin opretholdes, er der stillet vilkår om, at ophobet sediment skal fjernes i nødvendigt omfang, og senest når det udgør 25 % af vådvolumenet.

Sedimentbanker og/eller vegetation må ikke give anledning til, at der opstår strømrender gennem bassinet. Det vil reducere effektiviteten af bassinets bundfældningsegenskaber. Sedimentet kan være forurenet med tungmetaller, PAH-forbindelser m.v. Der er derfor stillet vilkår om, at vi skal kontaktes inden oprensning af sediment påbegyndes.

5 Udledte stofmængder

I Tabel 3 herunder er de teoretisk beregnede stofmængder i afløbet fra bassinet vist.

Tabel 3 Udledte stofmængder fra bassinet. En vandmængde på 7.240 m³/befæstet ha. er anvendt som grundlag for beregningerne. Der udledes derfor beregningsmæssigt 10.900 m³ til Illerup Å. Den forventede stofkoncentration i regnvand i separatsystem findes som typetal i Datateknisk Anvisning for regnbetingede udløb (2021).

Stofkoncentration	Enhed	N	P	BI5	COD
Regnvand i separatsystem	mg/l	2	0,3	6	50
Stofreducerende faktor i regnvandsbassin		0,4	0,7	0,3	0,45
Samlet mængde udledt uden bassin	Kg/år	21,8	3,3	15,4	545,0
Samlet mængde udledt fra bassin	Kg/år	13,1	1,0	45,8	299,75

6 Eksisterende forhold

6.1 Recipientforhold

Illerup Å har en målsætning om "God økologisk tilstand" og "God kemisk tilstand" i "Vandområde plan 2021 - 2027 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn".

Illerup Å har en registreret ringe økologisk tilstand i lagt den største del af sin udstrækning, men har en dårlig økologisk tilstand på den nedre strækning, efter Illerup Møllebro. Se nedenstående figur.

Dette skyldes en ringe økologisk tilstand for fisk.

Herudover er der for den øvre del en moderat økologisk tilstand for planter (makrofyter), en god økologisk tilstand for smådyr (bentiske invertebrater), en høj økologisk tilstand for alger (fyto-benthos) og en ukendt kemisk tilstand samt ukendt tilstand for nationalt specifikke stoffer.

For den nedre del, er tilstanden ukendt for alger, planter, nationalt specifikke stoffer og for den kemiske tilstand. Der er en god økologisk tilstand for smådyr men en dårlig økologisk tilstand for fisk, som er den udslagsgivende faktor for den dårlige tilstand.



Figur 4. Tilstandsvurdering af Illerup Å som angivet i Vandområdeplan 2021-2027 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn. Bassin VB1012's placering er angivet med en rød cirkel, og en grov angivelse af det rørlagte forløb, til hvor vandet udleder til den åbne strækning af Illerup Å er angivet med en rød pil.

Illerup Å er et offentligt vandløb, og er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Vandløbsbedømmelser, baseret på smådyrsfaunaen, er foretaget hvert år i en lang årrække ved Forlev Bro (station 090279). Fra 2011 og frem til 2016 har DVFI (Dansk Vandløbs Fauna Index) ligget på 5 og 6, dog med en enkelt undtagelse i 2016 hvor DVFI var på 4. DVFI 5 og 6 svarer til god økologisk tilstand og målopfyldelse. Bækken har således normalt en varieret smådyrsfauna. Før 2011 var tilstanden generelt dårligere, de fleste år med en DVFI på 4.

Der blev ved elbefiskning ved Forlev Bro i 2015 fundet en bestand af ørredyngel på 29 yngel og 21 større/100 m². I 2009 var bestanden på 34 yngel og 14 større/100 m².

Illerup Å har sit udspring i Stilling Skov. På den øverste strækning er det et fint lille vandløb med sandet/gruset bund, en svag til jævn strøm og varierede fysiske forhold. Strækningen gennem skoven og længere nedstrøms er en fin yngelbiotop for ørred, hvor der også er fundet en god ørredbestand. Vandløbet har et fint og naturligt forløb indtil det flader ud på engene ca. 1 km nedstrøms Borgmesterskoven. Herfra og til udløbet i Mossø er vandløbet reguleret og ligger på nogle strækninger ret dybt nedgravet. Ørredbestanden er noget under hvad man kunne forvente. Der mangler generelt gydebanks og skjul for fiskefaunaen.

Længden på vandløbet er ca. 10,7 km fra udspring i Stilling Skov til udløbet i Mossø.

6.2 Hydrauliske forhold

Vandføringen i Illerup å er i Regionplan 2001, Århus Amt angivet til følgende ved Vædebro (ved udløb i Mossø):

- Medianmax 1.552 l/s
- Middel 281 l/s

Naturlig afstrømning er i Regionplan 2001, Århus Amt angivet til 0,7 l/s/ha ved medianmaksimum (2 årshændelse) ved Forlev Bro, og 0,57 l/s/ha ved Vædebro.

Det samlede opland til Illerup å er på ca. 27,4 km² (2740 ha). Det betyder at det belagte opland til bassinet udgør ca. 0,05 % (1,5 ha.) af det samlede opland.

Oplandet til Illerup Å, hvor det løber fritlagt efter U9.11 og hvor Dybdal Bæk udmunder, er der et opland på ca. 317 ha jf. Scalgo Live. Ved en medianmaksimumshændelse (0,7 l/s/ha) udgør udledningen på de 3 l/s fra bassin VB1012 ca. 1,4 % af vandføringen ved dette sted. Ved Vædebro udgør udledningen ca. 0,2 %.

Herudover udledes der rensat og forsinket vejvand fra bassin VB11, til UVB11 i Illerup Å, som har samme udløbsplacering som U9.11. VB11 er et af Vejdirektoratets regnvandsbassiner til håndtering af overfladevand fra Motorvej E45, og har et afløbstal på 10 l/s.

Udløbspunkt U9.11 har udløb til et nyligt frilagt forløb af Illerup Å. Se nedenstående figur. Denne strækning blev frilagt i forbindelse med etableringen af VB11 i 2019, idet der opstod afvandingsproblemer i røret.



Figur 5. Placering af regnvandsbassiner, udløb og vandløb. Rørlagte vandløb er markeret med en lyseblå stiplede linje. Den nyligt frilagte rørstrækning er placeret midt i figuren.

Der er endnu ikke skabt et naturligt vandløbsprofil på denne strækning. Det er Skanderborg Kommunes intention, at lade vandløbet skabe sit eget naturlige forløb. Herudover forekommer der en del nedsivning igennem dette åbne forløb. Det er ved flere tilsyn konstateret, at vandet ikke når, at løbe til det punkt, hvor vandløbet igen rørlægges, og føres under motorvej E45.

7 Vores vurdering af projektet

7.1 Recipientforhold

Bassiner med et betragteligt volumen giver en lang hydraulisk opholdstid inden udledning til recipienten. Dette er med til at øge reduktionen af stoffekoncentrationerne pga. sedimentation. Erfaringstal fra BAT-løsninger viser, at rensgraden for fosfor er omkring 70 % og 40 % for kvælstof. Fosfor anses for at være den begrænsende faktor for algernes vækst, formering og udbredelse i nedstrømsliggende søer. Når BAT-bassiner etableres, forventes de også at tilbageholde en del af de forurenende stoffer som tungmetaller, olie og miljøfremmede stoffer ved sedimentation og omsætning.

Det eksisterende bassin overholder ikke BAT i forhold til nutidige standarder, i forhold til størrelsen af det permanente vådvolumen. Pga. krav om opstuvningsvoluminet er det permanente vådvolumen projekteret til 700 m³/red ha, som er langt over BAT standarden på 200-250

m³/red ha. Det nye bassin overholder BAT, og selvom der sker en udvidelse af vejarealet, vil der blive tilført en mindre mængde af miljøfremmede stoffer til Illerup Å.

Udledningen af fosfor i Illerup Å kan have betydning for tilstanden i Mossø. Ifølge Vandområdeplan 2021 - 2027 udledes der i alt ca. 8.974 kg fosfor om året (belastning 2016-2018) til Mossø. Den beregnede udledningmængde fra bassinet udgør et kilo, og den udgør en ubetydelig mængde i forhold til den samlede mængde, som udledes til søen.

7.2 Hydrauliske forhold

Som beskrevet i afsnit 6.2 om de hydrauliske forhold, udledes der 3 l/s fra VB1012. Det forhenværende afløbstal for VB1012 er på ca. 20 l/s. Selvom der sker en udvidelse af vejarealet, sænkes udledningen nu til 3 l/s. Der sker derfor en forbedring for recipienten, med en mindskelse af udledningen. Der er tilladt et udløbsflow på 2 l/s/red ha, selvom dette er større end medianmaksimumsafstrømningen på 0,7 l/s/ha. Medianmaksimumsafstrømningen er i flere Miljø- og Fødevarerklagenævnsafgørelser vist, at kunne benyttes som den naturlige afstrømning, i mangel på bedre estimater. Skanderborg Kommune meddeler dog alligevel tilladelse til de 2 l/s/red ha, idet der på den nyligt frilagte strækning af Illerup Å, forekommer en relativt stor nedsivning. Dette bevirker, at den reelle vandmængde fra VB1012, der når ned til Illerup Å, på den anden side af motorvej E45, er væsentligt mindre end de 3 l/s.

Skanderborg Kommune er bekendt med oversvømmelsesrisikoen ved udmundingen af Illerup Å i Mossø, og ser opdateringen af VB1012, i forbindelse med vejudvidelsen, som en generel mindskelse af oversvømmelsesrisikoen. Udledningen mindskes fra ca. 20 l/s til 3 l/s.

Vi vurderer derfor, at der ikke vil være en øget risiko for oversvømmelser eller erosion i vandløbet.

7.3 VVM-screening

Ud fra Miljøvurderingslovens bilag 2 har vi vurderet at projektet kan gennemføres uden udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Se bilag 3. Der er foretaget en screening på baggrund af tilstedeværende oplysninger og efter lovens bilag 6. Ud fra screeningen kan det konkluderes, at projektet ikke antages at få en væsentlig indvirkning på miljøet.

I vurderingen er der bl.a. lagt vægt på de punkter der fremgår af afsnit 3 (Begrundelse for afgørelsen) samt afsnit 8 (Forhold til anden lovgivning).

Det er konkret vurderet, at projektet;

- i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil påvirke Natura 2000-områder væsentligt.
- ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for strengt beskyttede dyrearter (bilag IV-arter) eller ødelægge de strengt beskyttede plantearter (i alle livsstadier), som også er omfattet af bilag IV.
- ikke medfører en forringelse af grundvandsforekomstens eller overfladevandområdets tilstand, og vi vurderer at projektet ikke hindrer opfyldelse af de fastsatte miljømål her til.
- ikke i øvrigt vil medføre væsentlige påvirkninger, der kan være til skade for omgivelserne.

Skanderborg Kommune, Vand og Natur, vurderer, at projektet ikke er omfattet af kravet om miljøvurdering, og derfor kan gennemføres uden udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport.

8 Planloven

I landzone må der ikke uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen foretages udstykning, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer. Etablering af bassinet betragtes som en ændret anvendelse, og kræver derfor landzonetilladelse efter planlovens § 35.

Ved afgørelsen af, om der bør meddeles landzonetilladelse til et nyt bassin eller udvidelse, lægges der vægt på, om det vil være i strid med planlægningen for området, herunder særligt hensynet til landskab, natur, miljø og naboer.

8.1 Landzonetilladelse

Matrikel Matr.nr. 55a, Stilling, Skanderborg Jorder ligger i landzone, hvorfor der meddeles landzonetilladelse til ændret arealanvendelse. Områdets er omfattet af lokalplan nr. 055 og anvendelsen er i kommuneplanrammen 13.R.01 fastlagt til Støjende fritidsanlæg m.v. Området benævnes Sletten og Teglgården (Motorvejslommen), og er et eksisterende friluftområde.

Der er i afgørelsen lagt vægt på, at placering og udformning er i overensstemmelse med planlægningen for området.

Der er givet tilladelse til at anlægge bassinet med et anlæg/hældning på 1:2, som er noget over det normale anlæg 1:5. Dette er sket efter ønske fra brugerne af arealet, der ellers ville være indskrænket i deres brug af friluftsarealerne, da et større anlæg er mere pladskrævende. Der er derfor sat vilkår om opsætning af hegn. Der forekommer allerede en BMX-bane i området, samt både motorvej og den større Randersvej, og opsætningen af hegnet vurderes derfor ikke at være i uoverensstemmelse med planlægningen for området.

8.2 Samlet vurdering

Samlet set vurderer vi, at projektet ikke vil medføre væsentlige påvirkninger, der kan være til skade for miljøet. Det vurderes at projektet ikke vil være til hinder for, at målsætninger for vandområderne nedstrøms kan opnås, pga. den hydrauliske forsinkelse i bassinet, samt bundfældning og omsætning af næringsstoffer, organiske stoffer og forurenende stoffer i bassinet.

Det vurderes at Illerup Å har den fornødne hydrauliske kapacitet til, at modtage de regnvandsmængder, der er omfattet i denne udledningstilladelse, uden at der opstår stuvninger eller oversvømmelser til gene for nedstrøms beliggende arealer.

9 Forhold til anden lovgivning

Vi har undersøgt, om bassinet kan give problemer i forhold til:

- Naturbeskyttelseslovens § 3
- Natura 2000
- Bilag IV-arter
- Grundvandsbeskyttelse
- Museumsloven

Denne tilladelse efter Miljøbeskyttelsesloven og Planloven fritager ikke Skanderborg Kommune fra at skulle indhente tilladelse til forhold, som reguleres efter anden lovgivning.

9.1 Naturbeskyttelseslovens § 3

Når der har indfundet sig et naturligt plante- og dyreliv i bassinet, vil det være omfattet af bestemmelserne i § 3. Der må derefter ikke foretages ændringer af bassinet uden dispensation fra os. Almindelig vedligeholdelse/drift er dog tilladt uden forudgående dispensation, når dette udføres regelmæssigt for at bevare bassinets rensevne og funktion, dvs. ca. inden for en 10-års periode.

Illerup Å er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Udledningen vurderes ikke at ændre tilstanden i vandløbet, og derfor kræver det ikke en dispensation fra naturbeskyttelsesloven. Tværtimod vil det udledte vand fremover blive rensset bedre, idet bassin VB1012 nu lever op til BAT, hvilket forventes at have en positiv effekt på recipienten.

9.2 Natura 2000 (Habitat- & Fuglebeskyttelsesområder)

Projektet skal altid vurderes, for om det kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt. Dette gælder også projekter, der finder sted uden for områderne, men som kan have betydning ind i et Natura 2000-område.

Bassinet er ikke placeret i et internationalt naturbeskyttelsesområde. Nærmeste Natura 2000 område nr. 52: Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenaen, som ligger mange kilometer nedstrøms. De relativt lave stofmængder der udledes fra bassinet vurderes ikke at påvirke habitatnaturtyper, eller arter på udpegningsgrundlaget for habitatområdet væsentligt, hvorfor det ikke er nødvendigt at foretage en egentlig konsekvensvurdering ift. habitatnaturtyperne.

9.3 Bilag IV-arter

Projektet skal altid vurderes for, om det kan påvirke bilag IV-arters yngle- og rasteområder negativt.

Skanderborg Kommune har ingen registreringer af bilag IV arter i og omkring bassinet. Det ansøgte berører et mindre bevokset område, samt græsarealer, som benyttes til intensiv hundetræning. Det er derfor kommunens vurdering, at området er uegnet som yngle- eller rasteområde for Stor vandsalamander, hvorfor det ikke vil påvirke arten negativt. Stor vandsalamander er relativt udbredt i kommunen, men foretrækker rene og lysåbne vandhuller.

Udvidelsen af bassinet vil kunne forbedre tilstanden af bassinet, som har været for småt i forhold til oplandsstørrelsen, og skabe potentielle yngle- og rasteområder for arten. Øvrige danske bilag IV-arter vurderes ikke at være relevante på den givne lokalitet eller i forbindelse med det ansøgte.

9.4 Grundvandsbeskyttelse

Det ansøgte regnvandsbassin (VB1012) ligger lige udenfor indvindingsoplandet til Stillingværket. Kildepladsen ligger ca. 1,5 km øst for regnvandsbassinet. Bassinet er placeret i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Området er ikke udpeget som grundvandsdannende opland.

Derfor vurderer vi, at der ikke er en væsentlig risiko for forurening af grundvandet, hvis der i udledningstilladelse stilles krav om permanent vandspejl, jf. Skanderborg Kommunes administrationspraksis for lermembraner i våde bassiner. Se bilag 4. Der skal derfor ikke gives tilladelse til etablering af regnvandsbassinet efter miljøbeskyttelseslovens § 19.

9.5 Museumsloven

Hvis der findes spor af fortidsminder ved jord- og anlægsarbejdet er I forpligtiget til at standse arbejdet og kontakte Skanderborg Museum. Man må også gerne kontakte museet inden jordarbejdet påbegyndes.

10 Høring

Vi har foretaget en høring af projektet inden tilladelsen er meddelt, hos følgende parter:

- Rambøll A/S

Rambøll A/S har på vegne af Skanderborg Kommunes Klima-, Veje- og Mobilitetsafdeling fremsendt mindre ændringer, som er blevet inkorporeret i tilladelsen.

11 Annoncering af afgørelsen

Afgørelsen annonceres den 20. november 2023 i 4 uger på vores hjemmeside under [aktuelle høringer](#), samt i Lokalavisen Skanderborg.

12 Klagemulighed og -vejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, hvis det omhandler Miljøbeskyttelsesloven og du kan klage til Planklagenævnet hvis det er omhandlende VVM-afgørelsen.

Klagen skal være modtaget i Klagenævnet senest den **18. december 2023**.

Klagefristen udløber fire uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag, søndag eller helligdag forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Du klager via Klageportalen, som du tilgår via [Nævnenes Hus](#). Du logger på Klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for os via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til os. Hvis vi fastholder afgørelsen, sender vi klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked når vi sender den videre.

Klagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til os. Vi videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på [Fritagelse fra klageportalen](#).

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt ved domstolene inden 6 måneder efter meddelelse af afgørelse.

13 Lovgrundlag

- Miljøbeskyttelsesloven - Lov om Miljøbeskyttelse nr. 358 af 01.07.2023
 - § 28 stk. 1 – tilladelse til udledning
 - § 78a – tilladelsens gyldighed
 - §§ 91 & 98 – klagemulighed
 - § 96 – klagen har ikke opsættende virkning
 - §§ 99 & 100 – klageberettigede
 - § 101 – søgsmål
- Spildevandsbekendtgørelsen - Bekendtgørelse om spildevandstilladelser efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 & 4 nr. 1393 af 21.06.2021
 - Kap. 9 – udledning af spildevand til vandløb, søer eller havet
 - § 46 stk. 2 – tilladelsen kan ikke påklages
- Miljøvurderingsloven - Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) nr. 425 af 05.01.2023
 - § 21 – afgørelse om ikke VVM-pligt

- Bilag 2 pkt. 10g – Dæmninger og andre anlæg til opstuvning eller varig oplagring af vand
- Bilag 2 pkt. 11c - Rensningsanlæg
- Bilag 6 - udvælgelseskriterier omhandlet i § 21
- Vandløbsloven – lov om vandløb nr. 302 af 01.07.2022
 - § 6 stk 1 – ændring af vandets naturlige afløb
 - § 6 stk 2 – bortledning af vand fra vandløb
- Naturbeskyttelsesloven - Lov om Naturbeskyttelse nr. LBK nr. 1392 af 06.10.2022
 - § 3 – beskyttede naturtyper m.v.
 - § 29 a & b – Kapitel 5: Beskyttelse af plante- og dyrearter m.v.
- Habitatbekendtgørelsen – Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1098 af 01.09.2023
 - § 6 – tilladelser, dispensationer, godkendelser, planlægning m.v.
 - § 7 – fravigelser efter §6
 - §§ 10 & 11 – generel beskyttelse af visse arter
- Museumsloven – Lovbekendtgørelse nr. 358 af 08.04.2014
 - § 27 stk. 2 – arkæologisk kulturarv
- Planloven – Lov om planlægning nr. 388 af 01.07.2023
 - § 35 – ændring af arealanvendelse
- Faktblad om dimensionering af våde regnvandsbassiner, Ålborg Universitet, 2012 (BAT for våde regnvandsbassiner)

14 Bilag

- Bilag 1_Afvandingsplan
- Bilag 2_Randerevej Grundplan 1986
- Bilag 3_VVM-screening
- Bilag 4_Administrationspraksis for lermembraner i våde bassiner i Skanderborg Kommune

15 Kopi til

- Styrelsen for Patientsikkerhed; trvest@stps.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund; jka@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark; nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforening; DNSkanderborg-sager@dn.dk
- Danmarks Fiskeriforening; mail@dkfisk.dk
- Skanderborg Museum; info@skanderborgmuseum.dk
- Friluftsrådet; soehoejlandet@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening i Skanderborg Kommune; skanderborg@dof.dk